

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1962

BRNO 1963

depot zařadit na počátek BC podle Reinecka.

Dépot bronzener Armringe aus Újezdec bei Luhačovice.

Mitarbeitern des AÜ ČSAV und des Museums JAK in Uherský Brod wurde ein Dépot von fünf stäbchenförmigen Armringen übergeben, die man nördlich von Újezdec bei Luhačovice im Jahre 1932 fand. Zeitlich können sie in den Beginn der Stufe BC nach Reinecke eingereiht werden.

Starolužické pohřebiště u Velkých Hoštic /okr. Opava/.

Jiří Pavelčík

Při terénním průzkumu dne 25. dubna 1962 zjistili pracovníci expositury AÜ ČSAV v Opavě na honu JZD Velké Hoštice, ležícím východně od obce mezi státní silnicí Opava-Hlučín-Ostrava a železniční tratí Opava-Hlučín, orbou narušené pohřebiště. Okamžitě provedenou záchrannou akcí se podařilo prozkoumat pět nejvíce ohrožených hrobů. Rozsáhlejší průzkum bylo nutno pro rychlé dokončování zemědělských prací odložit na pozdější dobu.

Z pěti prozkoumaných hrobů byly tři zcela zničeny. Ze zbylých dvou se nám podařilo keramiku zcela nebo alespoň částečně rekonstruovat. Z keramických tvarů byly zjištěny okříný oblého těla, na které ve dvou třetinách výšky nasedá prohnuté hrdlo. Hranu oddělující hrdlo od těla zdůrazňuje plastická důlkovaná páska. Bezuchá osudí oblého těla a plecí, na něž nasedá mírně cylindrické hrdlo. Na největší výduť / 1/2 výšky nádoby / sedí pět pupíků. Osudí kuželovitých hrdel, která ostře nasedají na oblá plece a tělo. Výzdoba pozůstává z orámovaných prsovitých vypnulín sledovaných nahoře řadou důlků. Bezuché látky vejčitého těla, přecházejícího schůdkem ve válcovité, v horní čtvrtině rozevřené hrdlo. Džbánky oblého či dvojkónického těla a prohnutého hrdla, ostře odděleného od plecí. Pásková ucha, pokud se dochovala, nepřesahují okraj. Výduť většinou nese pět orámovaných nebo prostých prsovitých vypnulín. Mísy oblého esovitého profilu s jedním uchem. Nižší teriny dvojkónického těla, na které nasedá válcovité hrdlo. Lom těla je vytažen do pěti nepravidelně rozmístěných, lalokovitých pupíků. Odsazené dno vytváří nízkou plnou nožku. Vejčité bezuché nádoby s mírně odsazeným dnem. Tělo ve dvou třetinách výšky obepíná plastická důlkovaná lišta. Povrch nádoby pod páskou je zdrsněn a nad ní hlazen a leštěn. Větší teriny vejčitého těla, které nad největší výduť obepíná plastická důlkovaná páska. Hrdla se u těchto nádob nedochovala.

Uvedené keramické tvary mají analogie na pohřebišti ve Vávrovicích - Vavrově zahradě^{1/} a v nejstarších hrobech z Opavy-Kateřinek^{2/} a můžeme je shodně s nimi datovat na počátek starolužického stupně kultury lidu popelnicových polí.

Poznámky:

1/ J. Král - Žárový hrob č. 5 z Vávrovic, okr. Opava. Čas. Slezského muzea IX/1960, s 69 - 77.

2/ L.Jisl - K počátkům lužické kultury v Československu. Česko-polský sborník vědeckých prací I. Opava 1955. s 9-38.

Altlausitzer Gräberfeld bei Velké Hoštice.

Ostlich von Velké Hoštice /Bez. Opava/ auf dem Grundstück der LPG, zwischen der Staatsstrasse Opava-Hlučín-Ostrava und der Eisenbahnstrecke Opava - Hlučín bagen Mitglieder der Expositur des AÚ ČSAV in Opava fünf Gräber, die man auf Grund der keramischen Formenanalyse und ihrem Vergleich mit dem Material von den Gräberfeldern Vávrovice-Vavrle Garten, Jordanov /PVR/ und mit den ältesten Gräbern aus Opava-Kateřinky, in den Beginn der älteren Stufe der Lausitzer Kultur datieren kann.

Zjišťovací výzkum sídliště a pohřebiště lidu s velatickou kulturou v Lovčičkách,

okr. Vyškov.

Jiří Říhovsky

V roce 1962 byl proveden v Lovčičkách, okr. Vyškov, v trati "Žleby" zjišťovací výzkum sídliště lidu s velatickou kulturou. Na tuto lokalitu byl brněnský Archeologický ústav ČSAV upozorněn již v roce 1956 při průzkumu katastru, kdy se po hluboké orbě objevily jámy s větším množstvím střepového keramického materiálu. Úkolem bylo zjistit zda bude lokalita vhodná k rozsáhlejšímu systematickému výzkumu.

Výzkumem, který bohužel bylo nutno provést v roce 1962 na okraji sídliště, byl zachycen komplex nepravidelných jam, sloužících pravděpodobně k získávání spráše k výrobě keramiky či ke stavebním účelům. Vzájemně se dotýkající a překrývající jámy měly většinou oválný půdorys různých rozměrů. Jejich výplň obsahovala větší množství střepového keramického materiálu, úlomků zvířecích kostí, stěn a pečí, parohovou postranicí udidla, kostěné šidlo, bronzovou jehlicí a zlomek bronzového náramku. Na volné ploše mezi jamami se sice našlo sedm kúlových jamek, ty však zatím neposkytují možnost rekonstrukce půdorysu nějakého objektu. Pro výzkum v roce 1963 je plánován větší plošný odkryv ve střední části sídliště.

Současně byl také proveden v trati "Obeonáčky"- vzdálené od uvedeného sídliště asi 300 - 400m - menší zjišťovací výzkum pohřebiště /několik nádob zde bylo nalezeno při těžbě spráše již před druhou světovou válkou /. Dvěma sondami jsme našli na ploše 78m² šest šárových hrobů, z nichž dva patřily velatické, jeden podolské a tři slezské kultuře. V jednom slezském hrobě byly uloženy mezi spálenými kůstkami v popelnici také bronzové předměty: náramek, nákrčník se zlomkem dalšího a naušnice. Starší hroby byly na východě, nejmladší na západě; bude zde snad tedy možno použít horizontální stratigrafie.

Souběžným výzkumem sídliště a pohřebiště bude možno sledovat vzájemný vztah obou současných objektů a získat tak důležité podklady pro komplexní historické hodnocení.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1962.

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sady osvobození 19/23.
Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Roulík.
Redaktoři: PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
Překlady: R. Tichý, C. Sc. a E. Tichá.
Kresby: J. Jaša.
Na titulní stránce: Záchytná ploténka ostruhy ze slovanského
kostrového hrobu v Mikulčicích.
Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.

